

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1443/18-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Babice, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 40, 785 01 Babice
E-mail	reditel@skolababice.cz
IČ	75029481
Identifikátor	600141055
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Sládková
Zřizovatel	obec Babice
Místo inspekční činnosti	č. p. 40, 785 01 Babice
Termín inspekční činnosti	5. 12. a 6. 12. 2018, 18. 12. 2018 a 7. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání ve vztahu k podnětu.

Charakteristika

Činnost mateřské školy a školní jídelny - výdejny (dále škola) vykonává Základní škola a mateřská škola Babice, příspěvková organizace (dále subjekt).

Mateřská škola je jednotřídní s celkovou kapacitou 24 dětí. Ke dni inspekce bylo ve věkově smíšené třídě vzděláváno 22 dětí, jednomu dítěti byl udělen odklad povinné školní docházky, dvě děti mají přiznaná podpůrná opatření.

Provoz mateřské školy probíhá od 6.00 do 15.30 hodin. Po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole je zajištěn pitný režim. Mateřská škola se nachází uprostřed obce v řadovém domku upraveném pro potřeby předškolního vzdělávání. K pobytu venku je k dispozici nově zrekonstruovaná školní zahrada, místní dětské hřiště a sportovní hřiště TJ Sokol Babice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Cíle vzdělávání mateřské školy ředitelka rámcově definovala v koncepčních záměrech na období 2014 až 2020, které zpracovala pro celý subjekt. V dokumentu je kladen důraz na všestranný rozvoj každého dítěte. Pro tento deklarovaný záměr však ředitelka nemá vytvořeny systémové nástroje k efektivnímu ověřování jeho naplňování.

Řízení subjektu a vedení všech pedagogických pracovníků je především založeno na každodenním vzájemném kontaktu, který má pouze organizační charakter a neumožňuje sdílení vzdělávacích postupů všemi pedagogickými pracovníky subjektu. Tato skutečnost se nepříznivě projevila v mateřské škole, kde na počátku školního roku 2018/2019 došlo k zásadním personálním změnám. Předškolní vzdělávání zajišťují dvě nově přijaté učitelky, jedna z nich si doplňuje požadovanou odbornou kvalifikaci, a asistentka pedagoga. Druhou učitelku ředitelka pověřila organizací a vedením pedagogického procesu včetně metodické podpory začínající nekvalifikované učitelky, což nezaručilo systémové řešení problémů a následně přijímání opatření. Vzhledem k těmto významným personálním změnám neměla ředitelka školy vytvořeny žádné nástroje pro poskytování zpětné vazby o kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání, což se nepříznivě promítlo do prosociálních vztahů jak mezi pedagogickými pracovníky školy, tak mezi rodiči, pedagogy a vedením školy a ovlivnilo i deklarovanou podporu všestranného rozvoje každého dítěte.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelka zaměřila na hodnocení vzdělávacího procesu v celém subjektu a výsledky zaznamenávala v pravidelném hodnocení školy, které však mělo do značné míry formální charakter a nepostihovalo všechny oblasti řízení subjektu. V mateřské škole ředitelka operativně řešila aktuální problémy, kontrolní a hospitační činnost omezila pouze na kratší režimové vstupy v době od 9.45 do 10.15 hodin. Záznamy z hospitační činnosti nesou prvky formálnosti, učitelky byly hodnoceny převážně pozitivně, bez důsledného vyhodnocení uplatňovaných postupů vzhledem k vlastní sebereflexi v oblasti užívaných metod a forem, což se projevilo v malé pružnosti a pestrosti vzdělávacího procesu. Z inspekčních hospitací vyplynulo, že pedagogické pracovníce mateřské školy mezi sebou spolupracují v rámci společných akcí školy, méně systematicky postupují při tvorbě, realizaci a vyhodnocování třídního vzdělávacího programu i pedagogické diagnostice dětí. Začínající nekvalifikované učitelce je poskytována podpora a odborné metodické vedení pouze prostřednictvím sdílení pedagogického procesu při překrývání učitelek v rámci dopoledních řízených činností. Vzájemné hospitace učitelek nejsou realizovány, což neumožňuje plně využívat inspiraci a sdílení metod, forem, nápadů nebo aplikovanou motivaci. Rovněž vzájemná spolupráce učitelek s asistentkou pedagoga nebyla efektivní. Opatření, která ředitelka přijala, nebyla účinná. Chyběla pravidelná

kontrola a následná odpovídající řešení. Z předložených záznamů z jednání pedagogické rady vyplynulo, že se ředitelka a učitelky zabývaly především záležitostmi základní školy a přinášely informace jen k některým oblastem. Malá pozornost byla v uplynulém období věnována systematické výměně zkušeností a diskuzi v rámci týmu pedagogů, pouze s okrajovým zaměřením na problematiku vzdělávání v mateřské škole a analýzu strategií pedagogického procesu vzhledem k výsledkům vzdělávání a individuálním potřebám jednotlivých dětí. Absence vedení pedagogických pracovníků mateřské školy se nepříznivě projevila v průběhu vzdělávání i v absenci systémové podpory individuálních vzdělávacích potřeb některých dětí.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání a sebevzdělávání pedagogických pracovníků, další profesní růst celého pedagogického sboru byl vedením školy podporován. Poznatky z absolvovaných seminářů se však do předškolního vzdělávání výrazně nepromítly. Formálnímu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí věnuje škola pozornost, ředitelka zpracovala příslušné vnitřní směrnice a děti jsou vhodnou formou v rámci vzdělávacích témat seznamovány s možnými riziky. Hodnocení úrovně školního klimatu v zájmu deklarovaného všestranného rozvoje dětí bylo ale podceněno.

Pro zajištění vzdělávání má škola dobré prostorové a materiální podmínky, s výjimkou podkrovní ložnice. Ve spolupráci se zřizovatelem usiluje ředitelka školy o jejich další rozvoj, zejména v oblasti revitalizace budovy a školní zahrady, obměny učebních a didaktických pomůcek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) formálně navazuje na koncepci školy, je v něm kladen důraz na všestranný rozvoj a praktické dovednosti dítěte. Na integrované bloky obsažené ve vzdělávacím obsahu navazují dílčí tematické celky, které učitelky rozpracovaly ve vlastních přípravách. V této oblasti však nevěnovaly pozornost plánovitému zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí a promyšlené přípravě na diferencovaný přístup k jednotlivým dětem podle jejich individuálních schopností a dovedností (včetně vzájemné spolupráce pedagogických pracovníků).

Zvolené činnosti motivačně navazovaly na realizovaná témata, vzdělávací výstupy byly vhodně naplánovány. Učitelky přistupovaly k dětem převážně empatickým způsobem a vytvářely příležitosti pro komunikaci a rozvoj prosociálních vztahů. Spontánní a řízené aktivity byly zpravidla vyvážené a zařazené ve vazbě na denní režim a aktuální podmínky (návštěva divadla, příprava vánočního vystoupení). Realizovaná vzdělávací nabídka byla pro většinu dětí zajímavá, v ranních činnostech děti pracovaly v menších skupinách a pro svoji hru si samostatně volily hračky nebo výtvarný materiál. Děti si navzájem pomáhaly a byly schopné tvořivě rozvíjet hru a zapojovat se do nabízených aktivit.

Řízené činnosti byly vedeny frontální formou prostřednictvím komunikativního kruhu s motivací, která však byla málo promyšlená a účinná vzhledem k předvánočnímu období, kdy je možné intenzivně pracovat s prožitky a emocemi. Převládalo předmětově orientované vzdělávání s převahou verbálního projevu učitelky a předáváním hotových poznatků. Na kladené otázky děti odpovídaly jednoslovně a bez širšího zamyšlení. Absence konkrétních pomůcek s vánoční tematikou nebo poslech hudby nepodněcoval možnost prožitkového a situačního učení včetně samostatného řešení úkolů podporujících autonomii dítěte při objevování a experimentování. Dílčí cíle učitelky stanovily jednotně pro všechny děti, ale další činnosti nediferencovaly podle jejich individuálních schopností a aktuální úrovně dovedností. Hodnocení výkonů a pokroků dětí bylo zařazováno ojedinele, dětem tak

chyběla průběžná zpětná vazba s jasným vyhodnocením úspěšnosti a postupné vedení ke schopnosti vzájemného hodnocení a sebehodnocení.

Spolupráce učitelek s asistentkou pedagoga vykazovala nejednotný pedagogický přístup a nevedla k potřebné podpoře individuálního rozvoje dítěte.

Podpora tělesné zdatnosti a pohybového rozvoje dětí vhodně probíhala formou zdravotně preventivních cvičení, relaxačních chviliek i pravidelnými tematickými vycházkami do okolí mateřské školy. Děti prokazovaly přiměřenou samostatnost při hygieně, oblékání a úklidu po hrách, zvládaly přesuny v prostorách mateřské školy i při pobytu venku.

Průběh stravování byl organizovaný s různou mírou podpory samostatnosti v sebeobsluze podle potřeb jednotlivých dětí. Jídla bylo dostatek a děti měly možnost přídatků. Zdravé stravovací návyky byly podněcovány nabídkou zeleniny a ovoce, jež měly děti k dispozici při dopolední svačině formou bufetu. Pitný režim byl k dispozici po celý den a děti jej samostatně využívaly.

Stísněné prostory samostatné podkrovní ložnice patřičně neumožňují realizaci klidových činností z důvodu narušení individuální potřeby spánku ostatních, zejména mladších dětí. Učitelky nabízejí dětem s kratší potřebou spánku klidový program v ložnici, děti postupně již od 13.30 hodin vstávají.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání a průběžné naplňování stanovených cílů jsou mateřskou školou vyhodnocovány v souladu s pravidly nastavenými evaluačním systémem v ŠVP PV a evaluace vzdělávacích záměrů a cílů v jednotlivých oblastech je prováděna pravidelně po ukončení tematických celků. Hodnocení reflektuje průběh vzdělávání pouze v obecné rovině, menší prostor je věnován vyhodnocování běžného pedagogického procesu, analýze aplikovaných metod, forem a pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek, což se odrazilo v menší pestrosti vzdělávacího procesu.

Vývoj jednotlivých dětí pedagogické pracovnice sledují, informace zaznamenávají v diagnostickém formuláři. Výsledky vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí však sporadicky využívají při plánování vzdělávací nabídky a pouze výjimečně jim slouží k přípravě individuálně zacílených a diferencovaných úkolů.

Všechny přítomné děti prokazovaly přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, uměly prezentovat písně i básně, dovedly se soustředit a pracovat podle pokynů učitelek. Fyzickou zdatnost a pohybové dovednosti projevovaly zejména při tělovýchovných aktivitách a pobytu venku, kde si rovněž cíleně rozvíjely environmentální povědomí. V sebeobsluze a hygieně byly samostatné, při stolování udržovaly čistotu, starší děti používaly příbor.

V rámci zkvalitňování vzdělávacího procesu a podpory rozvoje kulturních, společenských návyků a dovedností dětí škola spolupracuje s řadou institucí, prostřednictvím nichž realizuje plavecký výcvik, kulturní a sportovní akce v obci. Děti mají příležitosti k prezentaci vlastní tvořivosti na výstavkách v prostorách školy a při vystoupeních na akcích školy. Prezentace výsledků vzdělávání dětí na veřejnosti přispívají k utváření pozitivního sebepojetí a pocitu sounáležitosti s obcí. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání informováni při každodenním kontaktu s učitelkami a prostřednictvím přehledně vedených nástěnek.

Závěry

Vývoj školy

- Nastavení systému řízení mateřské školy a vedení pedagogických pracovníků se od poslední inspekční činnosti nezměnilo. Ředitelka školy v této oblasti nepřijala žádná účinná opatření ke zlepšení zjištěného stavu. Nečinnost se projevila ve zhoršení prosociálních vztahů mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky a měla nepříznivý dopad na vzájemné sdílení používaných pedagogických přístupů i zařazování inovativních metod a forem práce. Škola nevytvořila nástroje pro naplňování deklarované podpory rozvoje každého dítěte.
- Na přelomu školního roku 2018/2019 došlo k výrazné personální obměně pedagogických pracovníků mateřské školy, s tímto rizikem ředitelka školy preventivně nepracovala.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Mateřská škola má formálně nastavená pravidla organizace chodu školy, jejich využívání je ale nesystematické a méně funkční. Přijatá opatření nejsou důsledně kontrolována.
- Řízení školy vykazuje rizika především v nedůsledném metodickém vedení učitelek mateřské školy, v nedostatečném využívání evaluačních nástrojů a v nejednotné péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pedagogické pracovníce nemají jasně vymezené kompetence, vzájemné vztahy mezi zaměstnanci nepodporují zdravé klima školy.
- Vzájemná spolupráce mezi pedagogickými pracovníky není dostatečně funkční vzhledem k zajištění podpůrných opatření a náležitě kvality předškolního vzdělávání.
- Vyhodnocování vzdělávacích záměrů a cílů vzhledem k realizovaným tématům není zaměřeno na sebereflexi učitelek vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání.
- Není realizována cílená pedagogická diskuze a formy vzájemných hospitací pedagogů se záměrem zpětné vazby ke kvalitě vzdělávání v mateřské škole.
- Ve vzdělávací nabídce byly v menší míře zastoupeny pestré a diferencované aktivity podporující iniciativu, objevování, kladení otázek a autonomii každého dítěte.
- Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je nesystematická s prodlevou v poskytování stanovených podpůrných opatření.
- Využívání pedagogické diagnostiky je málo účelné k plánování a realizaci konkrétních diferencovaných a individualizovaných vzdělávacích aktivit.
- Pozitivní zpětná vazba učitelek k aktivitám dětí je méně adresná, děti nejsou důsledně vedeny k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Aktivně řídit, pravidelně monitorovat a vyhodnocovat práci MŠ a důsledně přijímat účinná opatření ke zlepšení činnosti školy.

- Zkvalitnit úroveň řízení v oblasti odborného a metodického vedení pedagogických pracovníků.
- Řešit personálně předškolní vzdělávání a zajistit pedagogickou a odbornou úroveň předškolního vzdělávání v souladu s deklarovanými cíli.
- Prohloubit pedagogickou diskusi a týmovou spolupráci v rámci celého pedagogického kolektivu prostřednictvím jednání pedagogické rady včetně metodické podpory začínajícím pedagogům.
- Trvale rozvíjet profesní kompetence učitelek v mateřské škole s důrazem na vyhodnocování účinnosti využitých metod, forem a pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků i prostřednictvím kolegiální odborné zpětné vazby při vzájemných hospitacích.
- Obohacovat vzdělávací nabídku ve všech třídách zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, vlastní iniciativu a experimentování.
- Systematicky vést děti ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení prostřednictvím vhodně volených otázek, obrázků nebo piktogramů.
- Pedagogickou diagnostiku a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce s cílem naplnit deklarovaný záměr podpory rozvoje každého dítěte.
- Zajistit rozšíření prostor k odpočinku dětí tak, aby byla respektována individuální potřeba spánku jednotlivých dětí a možnost realizace klidových činností.
- Zkvalitnit pedagogické působení směrem k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Průběžně přijímat opatření k odstraňování nedostatků zjištěných kontrolní činností, sledovat naplňování a vyhodnocovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy bez zbytečného odkladu odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 25. 11. 2002 včetně dodatků č. 1 až č. 5 ke zřizovací listině
2. Jmenovací dekret ředitelky školy čj. 13179 ze dne 22. 4. 2013 na dobu určitou od 1. 8. 2013 do 31. 7. 2019
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 4. 12. 2018
4. Složka: Pedagogické porady, školní rok 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, ke dni inspekce
5. Koncepce rozvoje základní a mateřské školy Babice pro období 2014/2020
6. Hodnocení mateřské školy za 1. čtvrtletí školního roku 2018/2019
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2017/2018, 2018/2019
8. Plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2016/2017, ze dne 1. 9. 2016
9. Pokyn ředitele školy k vyřizování stížností, oznámení a podnětů čj. ZŠ s účinností od 1. 9. 2015/1.9.2015.
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem: „Mějme se rádi“, s, platností od 1. 9. 2018
11. Školní řád mateřské školy, č. j. 27/2017, s účinností od 1. 9. 2017
12. Třídní kniha mateřské školy, školní rok 2018/2019, ke dni inspekce
13. Školní matrika mateřské školy, školní rok 2018/2019
14. Evidence docházky dětí v mateřské škole, školní rok 2018/2019, ke dni inspekce
15. Hodnotící záznamy rozvoje dětí, školní rok 2018/2019, ke dni inspekce
16. Třídní vzdělávací plány mateřské školy
17. Dokumentace dětí s přiznanými podpurnými opatřeními, školní rok 2017/2018, 2018/2019
18. Inspekční zpráva z roku 2017 Čj. ČŠIM – 481/17-M
19. Vyjádření ředitelky školy k Inspekční zprávě a Protokolu o kontrole Čj. ZŠ 33/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Opletalová v. r.

Mgr. Ivana Pilátová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Pilátová v. r.

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka

Mgr. Ester Šturmová v. r.

V Olomouci. 8. 2. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Sládková, ředitelka školy

Mgr. Marie Sládková v. r.

V Babicích 20. 2. 2019